

Ο ΧΑΡΗΣ ΖΕΙ ΣΤΗΝ ΕΟΧΗ. Το σπίτι του βρίσκεται πλάι στο ποτάμι. Από τότε που ο πατέρας του του έμαθε τα μυστικά του ψαρέματος, ψαρεύει πιστορφες στην όχθη. Πάνε όμως δυο χρόνια από τότε που ο πατέρας του έφυγε για τον πόλεμο κι έχει να μάθει νέα τον έξι μήνες. Στην τάξη δεν παρακολουθεί τη δασκάλα, στο διάλειμμα δεν παίζει με τα άλλα παιδιά. Μια μέρα θα αρχίσουν να φτάνουν στην όχθη ξύλινα κιβώτια με δώρα και παιχνίδια, θα αναζητήσει το ποτάμι και θα φτάσει σε μια ξύλινη καλύβα στην άκρη του δάσους. Εκεί θα ανακαλύψει τη δύναμη της αφοσίωσης και της αγάπης. [...] Στο σπίτι δεν υπάρχει ψυχή, εκεί βασιλεύει η αισθή. Όχι, δεν είναι εδώ ο πατέρας του. Ο πατέρας του δεν ήρθε. Και ο Χάρης χαμηλώνει το κεφάλι, απομένει για ώρα να στέκει σιωπηλός. Κι έπειτα όρνεται έξω, τρέχει, τρέχει στους αγρούς, μέσα στα ασπαστά που θέριεψαν. Η καρδιά στο στήθος του γίνεται κομμάτια. Κάπου σκοντάφτει, πέφτει. Και μένει κολλημένος στη γη, μπρούμυτα, με την πλάτη γυρισμένη στον ουρανό. Εκεί ψηλά πετάνε οι γερανοί, έχουν αρχίσει πια το μεγάλο ταξίδι. Ο Χάρης δεν τους βλέπει. Δεν βλέπει τον αεργιό που μαιώνει μπροστά, δεν βλέπει τους σχηματισμούς τους. Δεν ακούει καν τους κρογμούς που φτάνουν μέχρι εδώ κάτω. Ο Χάρης κλαίει, κλαίει. Σφίγγει τις γροθιές του. Θα μπορούσε να νιώσει στη γροθιά του το άγγιγμα του πατέρα του. Τον βλέπει να τον κλείνει το μάτι. Τώρα είναι θυμωμένος. Είναι θυμωμένος με τον πατέρα του. Τον υποσχέθηκε πως θα γυρίσει σύντομα. Πάνε δυο χρόνια κι ακόμα να φανεί. Όμως... τον υποσχέθηκε...]

ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ Το Ποτάμι

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΝΙΟΣ**
andreskounios@gmail.com

Αυτό το ξεχωριστό, το πολύ ξεχωριστό, παραμύθι δεν πρέπει μόνο να το διαβάσουν οι γονείς στα παιδιά τους. Πρέπει και να το διαβάσουν και τα παιδιά στους γονείς τους. Ο Αιμίλιος Σολωμού φιλοτεχνεί μια ιστορία που ξεχειλίζει από τρυφερότητα και ευαισθησία χαρίζοντας, αξιωματικά, τον πρώτο ρόλο σε ένα πανέξυπνο αγόρι, τον Χάρη, ο οποίος παρμένει, υπομονετικά, να επιστρέψει ο μπαμπάς του από τον πόλεμο, επειδή του το υποσχέθηκε και, σύμφωνα με τον ίδιο, όταν υποσχόμαστε κάτι, οφείλουμε να το πραγματοποιούμε. Ιδίως εάν είμαστε μπαμπάδες! Η

άγηση, όμως, αναμνηστική σκορπάει την απογοήτευση στον Χάρη που αρχίζει να αποφεύγει τα μαθήματα, γίνεται αμελής, αφαιρείται μέσα στην τάξη και συγχύζει στο Ποτάμι όπου βρίσκει κάποιο είδος ηρεμίας αλλά, μια ημέρα, θα βρει και κάτι άλλο που θα ανατρέψει, άρδην, τη ζωή του. Παραξενεύεται, βέβαια, και απορεί και ψάχνει να λύσει το κουβάρι του μυστηρίου. Ποιος άλλος, εκτός από τον μπαμπά του, γνωρίζει τις αδυναμίες του, τα χόμπι του, τις δραστηριότητες που του προκαλούν ευχαρίστηση; Κανένας. Οπότε, συλλογίζεται ο Χάρης, ο μπαμπάς μου ζει και επικοινωνεί μαζί μου. Εδώ θα μου επιτρέψετε μια παρένθεση ενηλικίων: "Ράβδος, εν γωνία, άρα βρέχει". Κι όμως,

είναι δύσκολο να αδικήσεις ένα παιδί που φλέγεται να δει, επιτέλους, τον μπαμπά του. Ακολουθώντας τα ίχνη, με την καρδιά του να φτερουγίζει, φτάνει στην καλύβα και, εκεί μέσα, τον υποδέχεται ο σοφός γέρος που τον συμβουλεύει, τον νοουθετεί, τον προτρέπει μακριά, πάντως, από τον υπερποπτικό διδακτισμό ο οποίος, συνήθως, απορρίπτεται από τις εύπλαστες ηλικίες. Τα ερωτήματα του Χάρη πολλαπλασιάζονται. Ποιος είναι, επιτέλους, ο γέρος; Γιατί του διαβάσει αποσπάσματα από τον Γλάρο Ιωνάθαν; Μήπως είναι βαλτός από τον μπαμπά του; Μήπως αποτελεί αποκείμενα της φαντασίας του; Παραμύθι που αγγίζει τα όρια του λυριισμού, "Το Ποτάμι" σκιαγραφεί, με αφηγηματική καθαρότητα, κρυ-

στάλλινη σαν τη λίμνη όπου αράζει εκεί ο Χάρης, την ανυστερόβουλη αγάπη ανάμεσα στο παιδί και στον πατέρα, τοποθετημένη, αρμονικά, στο πλαίσιο του πολέμου - που θα μπορούσε να είναι ο οποιοσδήποτε πόλεμος. Χρειάζεται, άραγε, να θυμίσω πως και οι λέξεις, οι αδικίες, οι ανισότητες σκοτώνουν όπως σκοτώνουν οι σφαίρες; Λυπάμαι απλώς που δεν έχω τη δυνατότητα να το διαβάσω, για δεύτερη φορά, ξεπλυμένος στην όχθη του δικού μου Ποταμού - να ναι, μάλιστα, καλοκαίρι και τα περισσότερα να δοξολογούν την ειρήνη.
***Κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ. Εικονογράφηση εξοφύλλου: Μαρία Θύμη. Σελίδες: 47**

Βαδίζει παράλληλα με την όχθη του ποταμού. Αφήνει πίσω του τις σκόρπιες συστάδες των βελανιδιών

Έντομα ζουζουνίζουν γύρω του. Στο λιβάδι δεξιά του βόσκουν γελάδες. Μουκανίζουν. Ακούει τα κουνδούνια στον λαϊμό τους που κτυπάνε. Στην πλευρά του λόφου ένα κοπάδι πρόβατα προχωράει πίσω από τον βοσκό. Ένας σκύλος τρέχει ζοπισμένος τους. Πότε πότε γαυγίζει. Στις όχθες υψώνονται τώρα ψηλοί θάμνοι με σγκάθια. Από ένα άνοιγμα βλέπει το νερό που κυλά και φεύγει. Κάθε τόσο ακούει πλατσουρισματα. Βλέπει ομόκεντρους κύκλους να απλώνονται κι έπειτα να σβήνουν. Μέσα στο ποτάμι υπάρχει ζωή. Ίσως δεν είναι κακή ιδέα να έρθει μια μέρα κι εδώ, να δοκιμάσει να ψαρέψει. Τώρα έχει προχωρήσει πολύ. Δεν έχει ξανάρθει σ' αυτά τα μέρη. Ο ποταμός κάνει μια μεγάλη καμπή. Και πηο πέρα οι λόφοι αρχίζουν να γίνονται ψηλότεροι. Η βλάστηση πυκνώνει. Εδώ τελειώνει η πεδιάδα, πιο πέρα αρχίζει η οροσειρά

με τα μεγάλα βουνά. Ξαφνικά κάνει πολύ κρύο, υγρασία. Διστάζει. Πρέπει να προχωρήσει; Δεν ξέρει. Ίσως λίγο ακόμα. Πάνω από τα δέντρα βλέπει τον λευκό καπνό να στροβιλίζεται στον αγέρα και ν' ανεβαίνει στον ουρανό. Όπως η ζεστή ανάσα που δραπετεύει από το στόμα του. Σε λίγο μια ξύλινη καλύβα προβάλλει ανάμεσα στα πλατάνια. Δίπλα υπάρχει ένας σορός με ξύλινα κουτιά, όμοια μ'

αυτά που έφτασαν κοντά του στην όχθη του ποταμού. Πίσω από την καλύβα διακρίνει μια καρότσα. Σαστίζει. Μα αν θέλει να μπάει, πρέπει να κτυπήσει την πόρτα. Απλώνει το χέρι να κτυπήσει. Πριν προλάβει, μια φωνή ακούγεται από μέσα. Πέρασε! Σε περιμένα... Φεύγουν μερικές στιγμές μέχρι να συνηθίσει το ημίφως στην καλύβα. Μπροστά από το τζάκι ένας άνθρωπος έχει γυρισμένη την πλάτη του. Ανασκαλεύει τη φωτιά με μια μεγάλη σιδερένια τσιμπίδα. Η φωτιά δυναμώνει. Είναι ζεστά εδώ μέσα. Μυρίζει το ρετσίνα από το πεύκο που καίγεται. Κάθισε, αγόρι μου, τον λείει ο άγνωστος καθώς γυρίζει προς το μέρος του, δείχνοντάς του ένα σκαμνί κοντά στη φωτιά. Είναι ηλικιωμένος, τα μαλλιά του λευκά. Και η γενειάδα του. Ο Χάρης κοιτάει γύρω γύρω την καλύβα. Από τα δοκάρια κρέμονται αποξηρα-

μένα φυτά. Βότανα, υποθέτει. Μπροστά του και στις γωνίες ακουμπούν ξυλουργικά εργαλεία. Στα πόδια του γέροντα βρίσκονται σανίδες, ένα σφυρί, μια πλάνη, απολειψάδια, πριονίδι και καρφιά. Εσείς μου στέλνετε τα κουτιά με τα παιχνίδια; Ο γέροντας απομένει σιωπηλός. Στη φωτιά τα ξύλα τριζοβολούν. Ένα δοκάρει στη στέγη ξαφνικά τρίζει δυσοίωνα. Ο Χάρης κοιτάει ψηλά. Ο γέροντας δεν απαντά. Νόμιζα... νόμιζα ήταν ο πατέρας μου... Ο γέροντας δεν απαντά. Με το σφυρί καρφώνει τα καρφιά στα σανίδια. Τακ τακ τακ, τρία κτυπήματα κάθε φορά. Πώς το ξέρατε... για τα αγκίστρια και την πετονιά... Και τον Γλάρο Ιωνάθαν... Ο γέροντας παρατά τη δουλειά του. Τον κοιτάει στα μάτια. Το πρόσωπό του φωτίζεται από τη φωτιά. Μοιάζει καλοσυνάτο. Φιλικό.

ΑΛΗΘΕΙΑ
Δευ, 06 Απρίλιος 2020, p.18
Αποδεκτικότητα:06/04/2020

